

Бүрхит-монголой

ҮНЭН

№ 36 (4156)
1943 оной
ФЕВРАЛИЙН
13
суббото
Сон 20 мүнөө

ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй,
ВМАССР-эй Верховно Сонедэй ба
ВКП(б)-гэй Улан-Удын ГК-гэй орган

НҮҮЛЭЙ ЧАСТА

Манай сэрэгүүд Лозовая городые эзлээ

Февралийн 11-дэ Украинада манай сэрэгүүд эрид шанга атакын эсэст ЛОЗОВАЯ гэдэг город ба түмэрэмай уезлые эзлэб.

Генерал-майор нүхэр И. Я. КУЛАГИНАЙ часть-нууд тус город уруу түрүүлэн сүмэрэн ороһон байна. Трофей булян абтаа.

СОВИНФОРМБЮРО.

ҮРГЭНӨӨР ДЭМЖЭГДЭЭН ПАТРИОТИЧЕСКА ҮҮСХЭЛ

Нүхэр А. С. Шербаков болбо В. И. Лавинский үчлэһинөө хойшо 19 жээдэй ой үчлэһиндэ өрмөүлдэн өөрынөө өмдлэх соо нэгжэ хэлэ бэй.

«Болоосно таряашад болбо эвбүү муухай фашистка буржуйтаршадые дараа гаргэтын Улаан Армидаа тулалхын тулада бич бүхы хвсэ шадааа үгэе, 1942 оной лабар одошор колхозуудта оборонын фондо өрмөүлдэн түсэбөө гадур тарилга хэргэһэн байна, тэдэе Улаан Армида нэмэлтэ ехэ талда ба овшч үгэб».

Парти ба правительствынаа зүлөө эвдэһиндэ хүдэлмэригдэ нэмэ үндэр сэтгэлтэ абайлаа, мүн тэршэлэн түрэл Улаан Арминынаа героическа тэмсэ эзэе, час минутадшые наагангүй талшаа дайшан, немецко-фашистка воюсуудыа советскэ город ба тосло нууцы сүлөөжэ абайан баатарлиг амжалтагуудынь харахыдаа үлэжгээр урмашыан манай колхознигууд улам өхөөр, түүхэ домогто үзгэдөггүй патриотическа үчлэһинүүдые гаргана.

Манай гэсэтын хуудшандаа хамган толгойлдоһон Бичурын аймегай, Партизанска сельсоветэй «Красное Знамя Труда» колхозой членүүдэй хандыга бэшгэе ушхыад байлаа, тэршөөй патриотическа үчлэһинүүдынь тон ехэ үндэстэйгээр үчлэе. Энэ хадаа тон үчлэ, бодышевствэе айной патриотическа үчлэһинэй нэгэн шдэй мүн болоно, Энэ хадаа үргэнөөр дэмжгэдгээр үчлэхэ болохын жайга. Төдшье, энэ үчлэһинэе даахаангүй угаа ехэ үндэстэйгээр үчлэе абжа байна.

«Хэрбэе колхозтай үршөөй фондые ахад байтуушан байгашые хадаа, колхознигуудай үмсын заласуудыа сугуулан үршөө болбо түсэбөө гадур тарилга хэлэ хэрэгтэй болохол. Тарилга өхөөр хэд байлаа, түрэл Улаан Армида, гитлеровскэ бөгөөл шомлоо мулгархан советскэ хүнүүдтэ, фашистка Германияе дараа нэгдтэ туйлахын тулада ехэ юмэ бүтээхэ баябууе— гэжэ бичурынхид бэшэе.

Тус хандыга бэшгэе ВПК(б)-гэй Обком ба ВМАССР-эй Ардайд Коммосарварай Совет шайгашан байна.

Мүнөө республикын колхозуудтар энэ бөшөр үргэнөөр зүлөөлгөн хэлсгэдэе, угаа үндэстэйгээр дэмжгэдгэе байха юм. Хаана партиэна, советскэ ба комсомольскэ организацинууд энэ бөшөгэй политическэ ба ажлын удхашанарые гүчлэһингээр ойлгооб, тэндэ энэ патриотическа үчлэһинэе үндэстэйгээр утгана. Тэндэхэ колхозуудтар хабарай тарилгада бэлдэхэй бүхы хүдэлмэриг угаа эршэмтэйгээр абуулгана. Айшэмэлтэе, Заиграйн аймегай «Улаан Эрхирэг» колхозой членүүд энэ бэшгэе эвблэн хэлсгэдэһингэе хүчлэе, пэвэр арбаад центнер үмсынөө үршөөр колхоздоо ниятын тариа тариха шийг хэбэр абайлаа гална, хабарай тарилгада бэлдэхэе хүдэлмэриг эвбөөр колхоз профайагтаа өбөөр шууд эрхлэе, мүнөө талыгада болон болохтой. Иншэ жэшэвчтэй республикын колхозуудтар олон бич.

Бичурынхидай уриае хэлсгэдэһингэе хүчлэе Иволгин аймегай XVIII парт-сэвдэйн нэгжэтэе колхозсэй түрүүлүгшэ нүхэр Мельников үмсынөө үршөөр хада гектар хартааба тарилга гэжэ социалистическэ уялга абтаа. Энэ колхозой хэдэн членүүдын 6 гектарта дүрвэн хүрөөр хартаабын үршөөр бөлүүлдэн байна. Мүн тэршэлэн Саягтын сельсоветэй Кадивиний нэрэмж колхозсэй членүүд ойр зуура 6 центнер үмсынын, 300 грамэ үтэрын, 400 грамэ капустайн үршөө үмсынөө мэтлэхэ үгэе болоһон байна.

Станлийн нэрэмжэтэе колхозсэй (Бичура) түрүүлүгшэ нүхэр М. Я. Улаганов ашэ тус хандыга бэшгэй хандыга 1 гектар шпешницэ өөрынөө чөлсын үршөө тарилга гэжэ уялга абайлан юм. Түрүүлүгшынгэе эршэмтэйгээр үмшэжэ тус колхозсэй членүүд нүхэд Церавазов ба Баженов гэгшэд эрхэм

шайн шанартай үршөөр колхоздоо 1—1 гектар шпешницэ тарилга гэжэ уялгаг суудые абайан байна.

Мүнөө Сэлэнгын, Тарбагатайн, Здын ба республикын бусад аймегуудтар «Красное Знамя Труда» колхозсэй үнэтэ үчлэһинэе өвблэн хэлсгэе үмсынөө үршөөр колхоздоо тулалга гэһэн үчлэһинэе үдэр бүри үргэдэжэ байна.

Ниятын аймегай колхозууд хабарай тарилгада бэлдэхэй талар эхлээн гэгдэлтэй байланынь гэндэшые мэлэжэ. Теэд, энэ аймегай колхозууд бичурынхидай уриае эвблэн хэлсгэдэһингэе хүчлэе героическа Улаан Арминынаа алдарт XXV жээдэй ойн үдэртэ хүндэл болгохо, мүн тэршэлэн бичурынхидай уриае тарюу болгохо, үршөөй фондые бүрмүшөөн, эрхэм шанартай ороһоной културануудтар байтуулахыд гэжэ уялгануудые абайтот эршэмтэйгээр үчлэе мэлэжэ байна. Тэршөөр гална 1.500 гектар тариа үмсынөө үршөөр тариха болһон байха юм. Иншэ баримтанууд аймега бүтээдэ бич.

Ушар нэмэе, коммунистууд ба комсомольцуудай эгээн түрүшын нэгтэ уялганууд болбо ниятэ ойлгуулахын хүдэлмэриг үндэстэйгээр ая патриотическа үчлэһинэе үчлэе улам саашадаа бурялдуудын дэлгэрүүлгэ хэрэгтэй болоно.

Нүхэд колхознигууд! Героическа Улаан Арминынаа амжалтагай доргодо гэжэ, советскэ нанги газарые, тэршөөй хамта гитлеровскэ бандитуудай дараалта дор тамалган сэбжэе байган манай аха дүүшэрые сүлөөжэ байна. Тэршөөр элбэг хэбэр эзэе хоолой зүйлые бэлдэхэ хэрэг ниятта тарилгааа дудыдата гэжэ ойлгогтэй!

Сэрэгэй ургасын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэе!

Бичурынхидай нангин үүсхэлээр бэлэглэнэ

Мнэе нанган Тарбагатайн аймегай Надеинска сельсоветэй «Искра» артелиин правленийн засэдын үргэн олон колхознигуудай хабарай тарилга болһон байгаа, тус засэдын дээр нэгэ асуудал зүлөөн хэлсгэдэхэр табигдан байна гэбэл: «Колхознигуудай үмсын үршөөр колхоздоо тарилга хэлэ тухай бичурынхидай патриотическа үчлэһинэе дэмжэн дүгэлсэхэ тухай» асуудал хэлсгэдэхэн байха юм, «Искра» колхозсэй болбо «Красное Знамя Труда» артелиин членүүдэй эхи гаргаһан энэ эрхэм найн хэргэе бүхэсөөрөе найшаагаад үмсдэе баһын ноёсынгөө тарилгаа үргэл болгон колхоздоо үршөөр фондо оруулха гэжэ шийдэхэе.

Энэ засэдын дээр колхозин Филипп Титович Антонов гэгшэ өөрынгөө үршөөр хахад гектар шпешницэ колхоздоо тариха үгэхэб гэжэ уялга абтаа. Меркурий Иосифович Павлов 0,25 гектар шпешницэ тариха ба 16 килограмм үршөөр хартыаба артелидэ үгэхэб гэжэ мэдүүлбэ, Баһа колхозинца Ефимия Лупановна Зайцева ба Мария Степановна Антонова гэгшэд тус бүридэе хахад гектар шпешницэ тариха уялга абтаа, Хамаг бүхы патриотическа хэргүүдтэ хаба шадыаараа оролсон хабарай тарилга Куприян Леонтевич Показкин ба Акулина Ерофеевна Павлова гэгшэд тус бүридэе нэгжэд гектар просо тариха уялга абтаа бичурынхидай уриа алдарт хэргүүдээр карюулан байна.

Ц. ЮМСУРУНОВ.

Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан Тугые гурбадахаа абаба

Бурят-Монгол республикын хэлхэе-колхозной хүдэлмэригшад үнэргэн оной ноябрь налада Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан Тугые абалаа, энэ дээд шагнал болгодо дамжуулгынаа Улаан Тугые өөдынгөө коллективтэ тоходоо бүтэлхын түлөө саашадаа үшөө найнаар хүдэлмэригшэд гайн тодорхой уялга абайан байгаа. Теэд хэлхэе-колхозной гэгшэвч түлөө ээд байжа, абайан уялгана асар солотойгоор дүүргэе шадаба, Январь нара соо шэн зоригтойгоор хүдэлмэригшэн дээршэе абайан дээдэ шагналаа өөдэтөө үлөөжэ шадаа эрхэ олоһон байла юм.

«ВКП(б) ба СССР-эй хэлхэе-колхозной Наркоматдай чогуулоой ёһоор, январь налада найнаар

хүдэлмэригшэнтэй түлөө Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан Туг Бурят-Монголой хэлхэе-колхозной коллективтэ гурбадаха үлөөгдэ болбо. Үндэр дээд шагнал абангантай дашарамдуулан Бурят-Монголой хэлхэе-колхозной хүдэлмэригшэдые далуунаар амаршала зуураа саашанхи хүдэлмэригшэе эхэнүү амжалта туйлахынь хүсгэеб»,— гэжэ СССР Союзай хэлхэе-колхозной Ардайд Коммосарай оролтоно нүхэр Сергейчук телеграммаар мэдээсэе.

Үндэр дээдэ шагнал абайан Бурят-Монголой хэлхэе-колхозной хүдэлмэригшэдые ВКП(б)-гэй Обком ба республикын Совнарком болбо амаршала зуураа февраль нара соо бүрмүшэ найнаар

хүдэлмэригшэе, үшөө ехэ амжалта туйлаха бөгөөт гэжэ бата найдаһанаа мэдүүлэе. Энэ ниятын тугые саашанхи харуулга республикынгаа хэлхэе-колхознойндоо яажашы даань үлөөжэ абайа болбо хэлхэе-колхозной партиэна, советскэ эмхлэ-зургаануудай хүдэлмэригшэдые алдар солын хэрэг гэжэ өөрынгөө амаршангы телеграмма соо ВКП(б)-гэй Обком ба республикын Совнарком тэмдэглэһэн байна.

Үндэр дээдэ шагналда хүртэһэн республикын хэлхэе-колхознойнхид ошо оруула гүрэнэй түсэбме февраль налада 140 проценттэе дошо бөшө дүүргэе ба амжалта дээрэ амжалта туйлахыд гэһэн тодорхой уялга абайан байна.

Бурят-Монголой хүдөөгэй бүхы пионерүүд ба нурагшадта

Юрөөгэй НСШ-эй нурагшадтай хандалга-бэшэ

Алдарт Улаан Арминынаа немецкэ булжигтарашадые хяа һамга сохижо байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай фронтнууд дээрэ манай абанар ба аханарай туйлажа байһан шөө шөө мэлэнтанууд тухай сэдхэл хүдэлгэе байртай мэдээлэлүүдые дуулахадаа сэжэе зүрхэн соомай байртай охин соробхилно. Биданар хэдэн мангад түхэриг нөөсөлгөө фронтдо үгэһэн, 702 грамм сагаан шүнгэ суглуулһан, баатар улаан боеүүдтэ нилээд ехэ бэлэг эльгэһэн байна. Теэд эвбүүн муухай фашистуудые хайра гамгүйгөөр ходохын тулада фронтдоо шухала хэрэгтэй юмэнуудые үргэе үшөө найнаар ба үшөө өхөөр туйлахыа дуран гүрэнэ, нүхэр Сталин бидэнэй оролдолгые хараад: «Ухыбууд, шадаар берхэ байнаа» гэжэ хэлэһын тулада, улаан найнаар хураха ба аханар ба эгшөөртэе туйлахыа дуран хураа.

Сэлэнгын аймегай Юрөөгэй сомоной хүсэд бэшэ дууда хүргүүлһин пионерүүд ба нурагшад бидэнэр болбо республика дотор тарилгада бэлдэхэе туйлахыа фронтной декада эхилхэе түрүүлхын үдэрхөө хойшо БУРАГША БУХЭН 15 КИЛОГРАММ ҮНЭБЭ, 5 КИЛОГРАММ ШУБУУНАЙ АРГАЛ СУГУУЛУХЫН тулада оролдосотой ехэ хүдэлмэри абуулаады, энэ хадаа республикын бүхы нурагшадта нүхэр Игнатывай ханданан бэшгэтэ харюу болгон суглуулһан үнэе ба шубуунай аргалһаа гадур болохо байна.

Нэгжэ бидэнэр 1413 килограмм үнэе, 791 килограмм шубуунай аргал суглуулаады. Тэршөөр гадна, декадын үе соо хүн бүхэн нэгжэд шарга шөбхө поли дээрэ гаргаһан байха юм.

Бурят-Монголой пионерүүд ба нурагшад, хүндэтэ нүхэдүүд! Хабарай тарилгада бэлдэхэ түхээрлэе түгэсэхэе туйлаха колхозууд, МТС-үүд ба совхозуудта туйлажжа өхөөр үгүүлмт гэжэ таанарые уярылаа гэсэхэбди.

Юрөөгэй НСШ-эй нурагшадтай даалгабарар:— директор Баженов.

Нурагшад отличникууд: Владимир Гундуков, Алексей Петрушин, Иван Воробьев, Анноктений Цыденов, Спартак Тугринов, Николай Валдинов ба Валдимов.

ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой Областной Комитет болбо Сэлэнгын аймегай Юрөөгэй хүсэдбэшэ дунда хүргүүлһин нурагшад ба пионерүүдэй зүлөө Бурят-Монголой бүхы пионер ба нурагшадта ханданан бэшгэе найшаан тэмдэглэб.

Энэ бэшгэе хүргүүлһинүдтэхи бүхы эхин комсомольско ба пионерскэ организацинуудар зүлөөн хэлсгэе, тусхайта уялгануудые абуулаха ябадые дары эмхлэхэе ВЛКСМ-эй айкомуюдые, хүргүүлһинүдтэхи эхин комсомольскэ организацинуудай секретарнуудые ба пионервожатануудые уялгалба.

Москва, Кремль нүхэр СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Эхэ орондоо ба партида угаа ехэ йнаг дуратай байһан мэдэрлэйтэйгөө өөрынгөө үмсын нөөсөлгөнүүдые самолёт байгуулгада оруулба. 1931 ондо колхоздо орохынгоо урда тээ миний бүлэ хадаа хэлтшэһэн гэртэй, муу модон тэргэтэй ба хатайртанан сартай байгаа бөлэй. Мүнөө тал ондоо болоо— советскэ засаг ба коммунистическэ парти болбо бидэнэртэ золтой жаргалтай ба шанга шадалтай ажабайдал олгобо. Харатай муухай дайсан бидэнһөө энэ зол жаргалмайныа буляжа абаха гэжэ нэдэб. Энэнь хэзээшье бүтэхгүй! Эрэ нүхэрни мүнөө Улаан Армин сэрэгшэ болонхой. Гэртэе 4 үхибүүн ба хүшэн ажы үлөөд байна. Миний хүүгэдэй ерөөдүйн жаргал, хүшэн эжымни үгэлһэн наһан, боец болоһон эрэ нүхэрэймни захыа болбо дайсаанда эсэргүү героическа тэмсэлдөн баатар Улаан Армидаа туйлахые намайе уялгална. Би болбо Улаан Армидаа бэлгэлэхэ самолёт байгуулһын тулада 100.000 түхэриг мүнгэ үнэ зүрхнөө үргэл болгон үгэбэ. Энэ самолэдые байлдаанда хүтэлжэ оруулха алдартэ сталинска сокол дайсаные хайра гамгүйгөөр хюдаг лэ. Арад зоной хоро үнөөн тэрэние героическа габьяа харуулхаар зоригжуулаг лэ. Тэрэ хадаа манай арюун нангин газар дайдые фашистка бузар булайһаа сөөрлөн эсэхэ-сусахые мэдэнгүйгөөр дайсаные даража ябаг лэ!

Манай сэгсэмэргэн вождь уга наһа өдлөжэ, советскэ хүнүүдые баясуулан жаргуулжа нуугт.

Бурят-Монгол АССР-эй Тарбагатайн районой «Победитель» колхозой колхозница Павлина Яковлевна ВАСИЛЬЕВА.

Бурят-Монгол АССР Тарбагатайн районой «Победитель» колхозой колхозница Павлина Яковлевна ВАСИЛЬЕВА

Павлина Яковлевна, Улаан Армин агаарай-сэрэгэй хүсэнууд тухай оролдолго гаргаһанайнгаа түлөө миний амар мөндөе ба Улаан Армин баясхалгые хүлээн абыт.

И. СТАЛИН.

Бэе бэһээ үрдилдэн байжа бэлдэхэнэ

Кабанскын аймегай түрүү колхозууд болохо Колосовскэ сельсоветэй «Путь Социализма» ба Шергинскэ сельсоветэй Сталиннай нэрэмжэтэе колхозууд ерхэ хабарай тарилгада бэлдэхэе гол түлөө дүүргэе.

«Путь Социализма» колхоздо 1.884 центнер үршөөр хахгаад, ургаха шанарынь шалгагдан байха юм. Мүн тэндэ 836 центнер хартаабын үршөөр бэлдэхэе хэлсгэдэһэн байна. Тарилга хэлдэе газар дээрэ 3.130 шарга шөбхэ гаргалһан, 49 центнер үнэһэн ба 10 центнер шубуунай аргал болон

15 центнер фекалы суглуулһан байха юм. Энэ 197 гектар таряалангай газар дээрэ саһа тогтоолодо.

Тэрэһинэе гална машина забэсгүүдые ба хоумт тоногуудые аяажа бэлдэхэе туйлаха нилээд ехэ юмэ хэлдэе. Жэшээлдэ, 30 пуг, 48 борной, 3 селжэ ба 35 мориной хоумт тоног заһадаха, хүсэд бэлэн болонд байна. Баһа 49 эминг мори ба 4 сар худалжэ хурагдаба.

Мүн дуралгалта Сталиннай нэрэмжэтэе арельшые хабарай тарилга муу бэшэ бэлдэхэлтэй. Тэндэ 966 центнер таряан ба 840 центнер хартааба үршөөр хандыгад байна. Тус колхозхойнд тарилгын үлэе харгалдэхэ 19 пуг, 64 борной, 7 селжэ, 5 культиватор ба 120 комплект хоумт тоногуудые нэлэһэн аяажа бүхынь бүрэн бүтэн болгобо. Мүн тэршэлэн 26 эминг мори ба 20 сар худалжэ хураһан байха юм.

Энэ жэлдэ элбэг өхэ тариа оруулха зорингоо табиһан сталинцууд агроэкономны заабарине бөелүүдэн нилээд ехэ оролдолго гаргана байна. П. ВАДМАЦЫРЕНО.

Тарилгада бэлэн

ЗАЙГРАЙ, февральн 12. (Телефоноор абтаба). «Улаан Эрхирэг» колхоз хадаа Заиграйн аймегай мал ба таряан ажалай талар томохон колхозуудай нэгшын болхо юм. Теэд, энэ колхоз хабарай тарилгада муу бөшөөр бэлдэхэе байна. Мүнөө үршөөр фонд гүйсэд байгуулаа.

Хүлөө ажалын машинавууд графигайнгаа өбөөр зайбарилдажа байна. 15 пуг, 10 борной ба 2 селжэ зайбарилдажа дүүрбэе, 2 трактор зайбарилжа һаяар дүүргэхэ боложо байна. Үнэе ба шубуунай аргал суглуулха түсэб үчлүүдэн дүүргэдэхэй. Энэ колхоз болбо Лениной нэрэмжэтэе ба «ИП Интернационал» колхозуудта 1.500—1.500 пуг хамта 3.000 пуг үршөөр тариа социалистическэ туйлахыа болгохо үгэхөөр байна.

Үндэр ургаса абалын түлөө тэмсэжэ, шадамар мэрэгжэлтэй болон колхознигуудыа полеводческэ бригада ба эвэнууд эмхлэхгэһэн байха. Огородно култура тарилгада 2 эвэно хүдэлмэригшэе харагдахада. Энэ эвэнонуудые үндэр ургасыа хүдүршлэе тэй Цыретер Мүтүев хүтэлбэрлэхэ байна. Полеводческэ бригадын дэргэлэ ефремовскэ эвэно байгуулагдаба. Энэ эвэно үндэр ургасын хүдүршлэе баян, 53 нэбэтэй нүхэр Золто Цыбиков хүтэлбэрлэхэ байна. Огородно бригада соо шургыныска эвэно байгуулагдаа, тус эвэно шадамар мэрэгжэлээр түгэе нүхэр Цыван Дагбаева толгойлохо байна.

Энэ колхоз болбо 1943 олоо оролдоо културын тарилгые өлөөр үгэхтэ түсэбтэй юм. Энэ жэлдэ 64 гектар хартааба ба 45 гектар овшө тарилгаар бэлдэхэе байна.

Манай спектор.

Лениной орденээр улаанармеец А. Д. Ацеулов ба ажалалта лейтенант В. И. Яковлев; Улаан Тугай орденээр 3 үчлэ шагнада; Улаан Одоной орденээр—6 үчлэ.

Улаан Армин начальствующа ба рядовой состав орденуудар шагнадаба

Немецкэ буржигтаралшадта эсэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Командованингаа дайшаалы даалгаварнуудые жэшэтэ найнаар дүүргэхэ зуураа баатаршлага ба эрэлхэг зориг гаргаһанайнгаа түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиумай Указаар шагнадаба.

Улаан Одоной орденээр—13 үчлэ; Улаан Одоной орденээр 11 үчлэ шагнадаба.

Бэлдэхэлээ һаяар дүүргэхэнэ

—Элбэг өхэ тариа талха тар гаарта саһа тогтоһон, үршөөр бэлдэхэе туйлаха эршөөр 43 центнер шубуунай аргал ба 48 центнер үнэе суглуулһан байна. Мүнөө үлэе машина забэсгүүдые нэлэһэн аяажа худалмэри эршэмтэй шаңгаар абуулагдаба. Алдарт Улаан Арминингаа 25-дахы жэлэй ой

хүртэр тарилгын багажа зэмсгүүдые бэлэн болгохыд ажан вороншоловайд ошо тангариг үгэб. Тэндэ үршөөр тариа сабарлалгэ мүн лэ һаяар дүүргэхэ байна.

В. ВИКТОРОВ.

Шираб НИМБУЕВ

Сталинградтахи хэрэм

Энэ гайхамшадта хэрэм Шулугууларш баригдаа бэшэ. Энэ гайхамшадта хэрэм Шэрэжээрш шудхалдаа бэшэ. Энэ гайхамшадта хэрэм Манай алдарт хубүүдэй Шэн зорингоо шудхалдаа! Энэ гайхамшадта хэрэм Манай баатарлиг арадай Гүн хүсьемнэ харуулаа.

Энэ хэрэмнэ мүргөөд Дайсан үхэдхэн унаа. Энэ хэрэмнэ хараад Хүн түрэлхитэн байсаал.

Манай илалтын бүлдэн болоһон, Мянган жэлдэ мүнхэ болоһон Гайхамшадта хэрэм бодхогшодто Гэрэлтэе найхан мүнхэ алдар!

Ц. НИМАЕВ.

Манай спектор.

Улаан Одоной орденээр—13 үчлэ; Улаан Одоной орденээр 11 үчлэ шагнадаба.

(ТАСС).

Сталинградые хамгаалгшад
заводтоо бусага ерээ

Сталинград городые хамгаалжа байдаг абаацар Н-скэ заводой худалмэрилэгшэд өөхэндөг станогоуд, приборчуд бичертэжнуудта дахиад бусага ерээж байна. Тус завод германска городойчоо сэрээгэй байдалтай болоод байсан үедэеэ худалмэреэ зогсоогүй хэн. Станогоудайгай дэргэдэ үлээн хүнүүд галзуу шинжа бонбодоло ба артиллерийскэ буудлага хэжэ байхадэеэ Улаан Армийн частнуудта хэрэгтэй боевой машинанууд ба бүү эбсээгүүдые занбарилжа байгаа.

Энэ городой обороны айхабар хэсүү шанага сагай тохёоллоод байхаа командовани болбол Волга мурэн хундалин тон түргэнөөр гарса түхээрэ тухай гуйлмэтайгаар тус зивдот хандан байна. Тухэдэнь заводой худалмэришэд 2 мянга гаран кубометр элэбэнь модон конструкцинуудые түргэнөөр дархалжа бэлдэхэн байха юм. Удангүй шэнэ гарсаар Сталинградые хамгаалагдамта сэрээгэй ашаанууд абаашагдажа захалаа.

Мүнөө үедэ транспортнигууд болбол заводской түхээрэлгэнөө абтан зарим хубиё байган газарта түргэнөөр абаашажа үгээж ажалда ороод байна. Энэнь хойто тээ үнэ болонгүй заводой цехүүд дахиад худалжэ хушан түхэлдөө орохо болоно.

Түмэр харгын сүлөөлэгдэнэн
участогүүдта үгтэхэ паровозууд

Немецүүдэй ээмдэнэн районнуудаа нүүлээгдэнэн паровозно парк сүлөөлэгдэнэн түмэрхаргын участогүүд дээрээ бусажа байна. Уралай ба Дунда Азийн түмэрхаргынуд дээрэ бүхы паровозууд түсбөө дадуур хэлбэн захидан байна. Мун тэрэшүүлэн түмэрхаргын түхээрэлгэнүүд сүлөөлэгдэнэн районнууд тээшэ абаашагдажа эхилээ.

Немецэ ээмдэлгэнээ
хохидогшодто тулалхын тулада

Куйбышевска областин ажалшад немецэ ээмдэлгэнээ хохидон Воронежско областин районнуудые өөхдөгшөө шёртэ адаба. Предприятинууд ба элэбэнь организацинууд өөхдөгшөө ресурснуудаа материалнууд бичээ хоолой зүйлүүдые үгээж. Мүнөө 4 вагон барилгын материалнууд ба түмэр, нэгэ вагон хүүдөө-ажахын машинануудай запасной частнууд, 3 болонгийн ба 3 аптекин түхээрэлгэ, нэгэ вагон номууд ба нуралсалалт пособинууд гэхэ мэтэ сугалуудаадаа байна. Түрүүшын 10 вагон, мэнэ напар элээгдэнэн.

Красноярска районий колхознигууд Воронежско колхознигуудта талха, үхэр мал, гэр соохи зөөри хэрэгсэлүүдые элээгэж гэжэ байна. (ТАСС)

Советскэ Информбюроо

Февралин 10-ай үдэшын мэдээсэл

Февралын 10-да Украинска манай сэрэгүүд үсэд шанта байлаануудые хэблэнгээ эрхэ Восточн гадар город ба хувьсгалтай станцие, Чугуев гадар город ба түмэрсамай станцие. Печорин гадар районно центри, Белый Колодез гадар томо буурин газар ба түмэрсамай станцие ээлбэ.

Азовско далайд эрхэ дээрэ манай сэрэгүүд Приморско-Ахтарск гадар районно центр ба түмэрсамай станцие ээлбэ. Азовско далайн эрхэ шалар дундайн адалаа Приморско-Ахтарск гадар уасток дайсаанда бүри мүнөөн сөбөрлөгөө.

Февралын бүсэд участогүүд дээрэ манай сэрэгүүд түрүүшынгээ эвгүүд тээшэ шанта байлаануудые хэбэ.

Февралын 9-дэ манай авиацион частнууд фронтон элбэ участогүүд дээрэ 10 немецэ танк, сэрэг ба ашаа тээшэ 120 автомашинна үгы хэбэн гч, али гэмтэлбэн, 7 артиллерийскэ батальон буудалгыё дарайган, түмэрсамай 3 аше-ловити хяа бага сохлон, дайганай шөг батальон ярган сэрэгые талсан сохлон ба зарымынь үгы хэбэн байна.

Ростов-на-Дону городой оршондо манай сэрэгүүд дайсаанда эсэргүүд хатуу шанта байлаануудые габэ. Нэгэ участок дээрэ Н-скэ част дайсаандай мото-ябан сэрэгүүдэй батальоние хяа хана сохило, трофей булган абаган ба үгүүдые плэндэ абаган байгаа. 7 немецэ танк гэмтэлбэн ба талгаллан байна. Манай онлоо нэгэ бүтдэлгын частин бөөвүүд Новочеркасск Ростов городой хоорондох түмэргаргын лийн дээрэ гараад. Өсэд шантаар өөхөлгөө тамгаалжа байган дайсаанда эсэргүүд байлаануудые хэбэ.

Краматорскгай оршондо манай сэрэгүүд довтолгоо байлаануудые хэбэ. Нэгэ участок дээрэ дайсаандай конгратакые сүхаруулан сохихо вчэ 9 танк ба хуягта машинна гэмтэлбэн, 400 гаран немецэ солдат ба офицер хулагалдан байна. Ондоо нэгэ участок дээрэ

ре манай моторжованно часть 5 буурин газарые ээлжэ, элбэг ехэ трофей булган абаа.

Курскгаа урдуур манай сэрэгүүд амжалтагайгаар довтолгоо үгээлээ. Курск Н-скэ соединенин частнууд сүхаржа ябаган дайсаанье панжал, хэлэн буурин газаруудые ээлбэ. Немецэ абтаган мэдээгэй ёшоор, Тим городой оршондо Н-скэ частин бөөвүүд 101 ехэ бууд, 33 мямомёт, 72 пулемёт, 1.900 винтовко, 95 автомат, 259 автомашинна, 68.000 артиллерийскэ снаряд, 240.000 ёшо, 85 километрийн телефонно кабель ба 17 элбэг оклад булган абаган байна. Плэндэ абтаган хувүүд би.

Курскгаа хойтуур манай сэрэгүүд довтолгоо байлаануудые хэбэ, хэлэн буурин газаруудые ээлбэ. Хэлэн участогүүд дээрэ дайсан болбол артиллерийскэ буудалга ба конгратакатуудые хэбэ, манай частнуудай уршааа дабшаа адалыёе фантуулан баржа гэжэ амжалтагч үгээлээ хэбэн байгаа. Гитлеровецүүдэй бүхы атаканууд гэдэргэ сохилгоо, Поньрин гадар станци дээрэ манай бөөвүүд 18.000 авиационно, ёшо хэрэгсэлтэй ба сэрэгтэ бусад зөөригэй сналадуудые булган абаа.

Смоленскэ областин нэгэ райондо ябуулаа хэжэ байган отрядтай партизанууд яварниё бүүд багта гитлеровецүүдэй томо карательна экспедициэ эсэргүүд байлаа хэбэн байгаа. Немецүүд партизануудай уршааа 2 батальон санамшале ба нэгэ подразделение «СС»-таные ябуулан юм. 4 үлэргэй туршада советскэ патриотууд дайсаандай 300 гаран солдат ба офицерые хулажа, карательнуудые сүхаржа баатай болгоо. Смоленскэ партизануудай онлоо нэгэ отряд дайсаандай сэрэгэй аше-ловити хуяг хулар халаан унагааба. Тус аше-ловити хуяг унагада нэгэ паровоз бичүүн байган байна. Эшелоние хаража абаган хамжуулай хэдэ солдатууд алаага.

Краснодарска хизаарай Рязанска гэдэргэ статслада гитлеровецүүд шуната худалда хэбэ. Фашистска ээлигүүд «Шуль Игльча» колхозой түрүүлгш Федосья Лоричева, колхозник Сергей Симоненко, тэрэшэй наман Наталья Симоненко; «Паша Резолюци» колхозой бригадир Гавриил Белавов гэмтэлыё ба ажалан амгалан буудан бусад олон хүнүүдые буудан алаа. Бүхы дээрэ немецко-фашистска ээмдэлгэнэ тус станицын 200 гаран хүнүүдые алабан байна. Сүхаржа товчихыгоо урда тээ немецүүд станицые галдаа гарал аад, Улаан Армийн түргэн довтолбон дээршөө ашаалаа хүсэлдүүжэ шадаагүй.

«Курскы оршондо айхабар шанта байлаанууд эхилээ. Советскэ командовани болбол Курск город шадар хэлэн соединенинүүдые асарган юм. Тээ германска сэрэгүүд тэлэнэй даблалтыё зогсоого шадаа гэжэ мэдээлэе. Февралын 10-да берлиндо ба будапештсэ радио тараагаа, Берлинсэ мэдээшэд ба тэлэнэй венгерскэ зарсанууд худалаар хэлээлээ нэгэнлээ багтажа нөбөр, Февралын 8-да Курск шадар байлаан болонынь аа Улаан Армийн частнуудай гүйсэд жалгаар ба немецүүдэй үхлээ дилдэлгээр эсэлбэн. Советскэ сэрэгүүд Курск городоо немецко-фашистска булмэтарашадыё хойго сохих гаргажа, тус городые ээлбэ, улам сэмшаа баруун эвг тээшэ амжалтагайгаар дабшаа ябана.

Советско-немецкэ фронт дээрхи байдал тухай мэдэнүүдые немецэ арааа гитлеровецүүдэй ярун далдлах эхэ үлэргэй байна. Сталинградтай оршондо немецко-фашистска сэрэгүүдэй хэблэгдэнэн ба усалгалтан абагал немецэ арал зовниё ехэ уруу дуруу болгоно. Тимэ дээршөө гитлеровскэ хонжлогшод советско-германска фронт дээрэ немецэ сэрэгүүдэй дилдэлбэн томо шэнэ дилдэлгэнүүд тухай үнэншарые хэлээлээ айжа. Тэршөгчү худалаар хэлэнэ. Тээ худалаар хэлээлээ хомо ошоогүйн мэдээлээ.

Февралин 11-эй үглөөнэй мэдээсэл

Февралын 10-ай бүрүн туршада манай сэрэгүүд түрүүшынгээ эвгүүд тээшэ шанта довтолгоо байлаануудые хэбэ.

Ростов-на-Дону городой оршондо манай сэрэгүүд дайсаандай эсэргүүдэе дабшаа уршааа дабшаа. Нэгэ участок дээрэ немецүүд танктууд ба артиллерээр дамжгэдэнэн 2 полк ябан сэрэгүүдые конгратакаа оруулаан юм. Н-скэ соединенин бөөвүүд, гитлеровецүүдэй конгратакые сүхаруулан сохило, дайсаандай эхэр бүтэжүүлгэмээ хэдэн рубажуудые ээлбэн байна.

Краматорскгай оршондо манай сэрэгүүд довтолгоо байлаануудые хэбэ. Н-скэ соединенин частнууд дайсаандай ябан сэрэг ба танктуудай гурба дахин хэлэн конгратакые гэдэргэ сохило уршааа дабшаа зурра хэлэн буурин газаруудые ээлбэ. Байлдаанай болоно газар дээрэ дайсаандай хэлэн зуур үхэр үлэбэ. Ондоо нэгэ участок дээрэ танк буудала артиллера ба бронбой-

шинуудай буудалга хэжэ, 11 немецэ танк гэмтэлбэн ба галдан байгаа.

Белгородой оршондо манай сэрэгүүд амжалтагайгаар уршааа дабшаа, хэдэн буурин газаруудые ээлбэ. Н-скэ частин бөөвүүд 7 ехэ бууд, 19 пулемёт, ёшо хэрэгсэлтэй 12 автотанкша булган абаа.

Курскгаа урдуур советскэ танкистнууд гитлеровецүүдэй хэлэн подразделение үгы хэбэ. Аталгаша лейтенант, нхэр Вахмистров, аталгаша механик жолоочийн нхэр Мананков, радист нхэр Скунов, артиллерист нхэр Кузнецов составтай танкын экипаж бүхы хурдаараа ябжа немецүүдэй колонно хулар сүмжэрэн ороод, буудлажа ба усалгалтааа даруула нэгэ рогчбөө үлүү немецэ ябан сэрэгүүдые хулажа, танк буудлаа 18 ехэ бууд, дайсаандай сэрэгэй ашаатай 100 пөвөөгө үгы хэбэн байна.

Поньрин оршондо манай сэрэгүүд хойр үлэргэй байлаанда дайсаандаа 14 ехэ бууд, 2 танкетка, 9 мямомёт, 22 пулемёт ба бусад трофей булган абаа. Н-скэ част уршааа дабшаа, 600 шаху немецэ солдат ба офицерые үгы хэбэ. Манайхиян тягачнуудтай 4 винтовкэ ехэ бууд, 50.000 ёшо, ашаатай 60 пөвөөгө ба сэрэгтэ бусад зөөри булган абаа.

Украинны нэгэ райондо ябуулаа хэжэ байган партизанска отряд районно центрге байган немецэ гарнизондо бүрнин довтолго хэбэ. Советскэ патриотууд хэлэн арбаад гитлеровскэ жолажа, немецко-фашистска ээмдэлгэнэд хойр скардыё галдан байна.

Украинска партизануудай онлоо нэгэ отряд немецэ гарнизоние хяа дамна сохило, тарнашаадаа гитлеровецүүдэй товонго суглуулан ороботой хэлэн скардыё булган абаа. Партизанууд 700 тоно орооно ногайгай зөндө хулаан үгээбэ.

УГЛӨӨНЭЙН ЭДЭЭН ҮЛГҮЙ БАЙБА

Г. Крашенинниковой зураг

Ухэдэл «Фюрерэй» Нарин гэдэнэ кушхаржа үбдэг дээрэ Ургөө табиха хажанааа Уур хараанаар Ухэдэл зүүдэнээр хэржэ Урбэрт дуугаар Углөөнэй эдэе эршэ. Салинградий Газар долохо толгоо, Курск, Воронежой Гал сахилна сохилтоо Мэдээ ороодүй Мэгдүү уулгар нюдынь

Наадалхан шэнгээр Наагнан дабхаар хушана. — Уеэглэдэр Тэрэ город алдаабди, Мүнөө үдэр Энэ город алдаабди, — Ганэн олон Гэмэрүү нэхэ дуулхадаа Гэдэнэ ошон Гэрээр дүүрэгэ хүүбээ... Углөөнэй эдэе Улгүй байба. Радио НИКОЛАЙ.

ХИЛЫН САНА

СССР-эй илалтануудые харахадаа бүхы дэлхэй байсана

Гоминданай ЦИК-эй генеральна секретарь У Дэ-Чен гэжэ үгэ хэлээ

ЧУНЦИН (ТАСС). Гоминданай ЦИК-эй генеральна секретарь У Дэ-Чен гэгшэ радиогоор үгэ хэлээ, Улаан Армийн илалтанууд тухай төрдхойгоор хэлбэн байна.

бүхы союзна ороннуудай илалтын түрэгдэхэ дэргэтэ угаа ехэ үүргэ дүүргэжэ ёботой. Энэ талаар нэгшье ором Советскэ Союзтай зэрэгшье шалагчгүй, хүнүүд үедэ СССР-эй туйлаан агуулыё илалтанууд хэдэ Улаан Армийн баатаршала ба латуу зоригые али тодоор харуула. Энэ бүгээ хэдэ Советскэ Союзай агуулыё вождь Иосиф Виссаронович Сталингай сөсөн мөргөн удариалгын аша үрэ мүн, — гэжэ тэрэ хэлбэ.

«Гитлеровскэ йврег тонтуушадта эсэргүү довтолго хэжэ Советскэ Союз төдөөрөө угаа мэдээгэ адгатарын сохило байна. Бүхы дэлхэй болбол СССР-эй туйлаан агуулыё илалтануудые харахадаа тон өтэр байсан алыгаа гашажа байна. Советскэ Союз болбол

«Гитлеровскэ йврег тонтуушадта эсэргүү довтолго хэжэ Советскэ Союз төдөөрөө угаа мэдээгэ адгатарын сохило байна. Бүхы дэлхэй болбол СССР-эй туйлаан агуулыё илалтануудые харахадаа тон өтэр байсан алыгаа гашажа байна. Советскэ Союз болбол

Хойто Африкада гүрэнэй хүтэлбэриие шэнэдхэн табиха тухай

ЛОНДОН (ТАСС). Генерал Жирогой зарлааган онсо яералтай конференци Хойто Африкада болбоон тухай аажир скар радионий мэдээлэлэ Рейтер агентствэ дамжуула. Тус конференцид Алжир шэнэ генерал-губернатор Пейррот, Францида Баруун Африкын губернатор Буассон, Мароккын ээсэгтэ хүсвүүдэй главнокомандоваша генерал Ногес ба Хойто Африкын верховно комиссарай оролого генерал Бержер гэгшэ хабаалахаба. Энэ конференци дээрэ Хойто Африкын гүрэнэй хүтэлбэриин системые шэнэдхэн байгуула тухай асуула эвбэн хэлэгдэнэ байна.

Жиро болбол Хойто Африкын сэрэгтэй ба граждаска верховно хүтэлбэригшын нэрэ зоргыё тусгай жишээ хүлээн абаа. Даралнай байгуулан «Француска ээмдэлгэнүүдэй совет» гэдэгые усалдага. Энэ совет хэдэ шантагуулаа гурбарануудай ба генерал Жирогой томилжо ёботой бусад хүнүүдэй составтай сэрэгтэй комитетээр шалгэгдэхэ болгоно.

Француска Хойто Африкын политическэ строй тухай де Голлин хэлэнэ мэдүүлгэ

ЛОНДОН, февралын 10. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэлэнэ талаа дайлагдажа байгаа Францин хүдөөнине хайшан гээ ааа Хойто Африкада асаржа болохо гэжэб гэжэн асуудалда генерал де Голь болбол тухын тулада «депутативна хуульнуудые, түблэн түрүүндэ үзэл сурталтай ба хэдэлэй сүлөө, дэргэн болхооо шунала гэжэ мэдүүлбэ. Тингээ байбал французуудай нэгээлэ салын үнн удаан үлсгэдэхгүй», — гэжэ хэлэ.

Хойто Африкада гч, ага ондоо тээшэ байгуулагдан ажалла шэнэ Француска гүрэнэй байгуулаа талаа Францие сүлөөлтын ба тэндэх эрхэ сүлөөтэй эмх-зургаануудые дэргэн болхоон тулада бүхы Француска хүсвүүдые нэгэлтэхэ гэжэн гансахан зорилготой байга ёботой гэжэ де Голь мэдүүлбэ. Дүүргэлтэ дээрэ генерал де Голь болбол республиканска хуулинуудай үншээ лүүрү дээрэ фунгалалад түлөөлгөшөө бүрхлөөн националына советые Хойто Африкада байгуула хэрэгтэй байгаа гэжэ мэдүүлбэ.

Японтон Гвадалканар аралһаа нүүбэ

ТОКИО, февралын 10. (ТАСС). Домей Цусим агентствын дамжуулаа талаа японскэ сэрэгтэй командовани болбол японскэ ээсэгтэ хүсвүүдэй бунга (Шэнэ Гвиней) ба Гвадалканар (Соломоновы аралууд) аралуудаа бүрхлөөн тухай хуулига ёшоор хэдэжэ.

Харуулгата редактор Ц. ГАЛСАНОВ.

Элүүрые сахиха органуудай зорилгонууд

кадрүүдаар хүсэлдүүжэ табшан, эмхэлгын ба санитарна хүдэлмэрийн шаарыё найжаруулан байна.

Н. АБЫКОВ—БМАССР-эй элүүрые сахиха нарком.

Город ба хүдөө шотагуудай эмхэлгын эмх-зургаанууд болбоон нарай үхлүүдэй ба тэдэгий эхлүүдэй амь бөөнөө аршаагад хамгаалтын түлөө, үхлүүдэй эмхэлгын газарнуудай ба элүүдэй хүдэлмэриёе түсбөө ёшоор ябуулан түлөө тэмжээ, республика дотор элүүрын талабарта үбшэнөө шөрхылтэ ба тэрэниё усалдага турша нилээт ехэ хүдэлмэри бүтээбэ.

Угэрлэшэ жалдэ республика дотороо эмхэлгын газаруудые үргэлдэхин хажуугаар биднэр ноёрх Шарын эсэ багта Улаан-Үдэ городто 100 койкотойгоор үхлүүдэй тусгай больница нээжэ, тэндэ терапевтичкэ, хирургичкэ ба хүнүүдэй түбэрүлгэнэ табатуудые бич болгожэ шудалан байр-блн. Тингээ областной больницын хирургичкэ табатуны 50 койкотой байлаана 100 хүртэр олон болгодоо. Эсэгэ оноо хамгаалтын дайнай инвалидуудые эмхэлгын тулада нэгэ госпиталин дэргэ 40 койкотой хирургичкэ табан нээлгэнэ.

Манай республика дотор түбэрүлгэтой тэмсал хэжэ даргэ тубсанаториуднай угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ: мүнөө вэдэ 80 койкотой байган Дээдэ-Березовкын тубсанатори болбол БМАССР-эй Совпаркомой шидхээрин ёшоор, өрхөтөн 250 койкотой боложо үргэлдэхэ байна.

1942 оноо 20 городской поликлиника ба амбулатори, хүдөө шотагуудта 92 прачкэ амбулатори хүдэлмэригшэй байгаа Мун тэршэлэн 113 фельдшерскэ, 34 фельдшерско-акушерскэ болон 17 акушерскэ пунктнууд хүдэлмэригшэ. Эмхэлгын эмх-зургаанууд өөхлөгшөө хүдэлмэрийн шаарыё найжаруула тухаа хэмжээгүүдые ажаа, үбшэнүүдые эмхэл мүнөө сагай арга методуудые хэрэглэжэ байна. Улаан зөндө рөөттоновскэ тулаажжа үзүүлжэ яба

Ухлүүдые эмхэлэ Илгискэ тубсанатори 120 койкотой болсо. Мун 120 койкотой Арханска янанад түбэрүлгэтой санатори хүдэлмэригшэ. Эдэ санаториуд халаа угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ. Эрхмэ байн түхээрэлгэ ба багша ээсэгүүдтэй болон, эмхэлгын мүнөө сагай арга методуудые шаарамараар хэрэглэжэ байган тубсанаториуд дайн сэрэгтэй ахилшанээ хойно угаа ехэ хүдэлмэри бүтээбэ.

эхлшанээ хойно ба 1942 оной түсбэй ёшоор 22 яед нээлгээ.

Угэрлэшэ жалдэ советско яслинуудта 23 000 шаху үнбүүд байжа гараа. Эхүүрые сахиха органууд ба шотагуудтай советүүд болбол городтой ба үлэргэй буурин газаруудые ариг сөбөр болгохо тухаа хэмжээ абаган байна. Тэрэнэй ашаар диспантери, скарлатина ба ширгангэ гэжэ мэтын халдбартай үбшөөр үбтэхэ абадал эмхэлгэ бага болбоон байна. Гэбшье колхозууд ба буурин газаруудые ариг сөбөр болгохо найжаруула тухаа, ёвдонго хэдэлэн хүдэлмэри шөөе хамгаалгачүй. Тингээ колхозуудта санитарна байдалые найжаруула тухай анхараалаа хандуула хэрэгтэй.

Колхознигуудай ажа хуудалай үсэлүүнуудые найжаруула тухаа оролдохо гаргаган колхозуудай хүтэлбэригшэд нилээт ехэ күржэ бүтэсэн байна. Жэшээлхээ, Запграйн аймагай «Улаан Эрхэргэ» колхозо (түрүүлгшөөн нхэр Санжнев) банин үлэр бүрхлээ баалгч хүтэлмэригшэ байна. Тэнтэ оножо ершэн врачуудай бичгээ болбол колхозуудын санитарна байдал ба колхознигуудайн байга байдал ариг сөбөр байна гэжэ тодорүүлэн байха юм «Улаан Эрхэргэ» колхозоо санитарида байлааа найжарууланайн ашаар халдбарта үбшөн бүрү үзэг-төөгч байна.

Ажалшатай эхүүрые сахиха ба элүүрын халдбарта үбшэнөөө бичгэлтэ тухаа бичгэлтэ хэлэн хүдэлмэрийн үнүүд нмээ байна гэжэ. Мүнөө сагай байдал болбол шэнэ жалдэ бичгэлтэ үзэг бүри ехэ зорилгонуудые табиха.

НИГЭРӨН жэлэй туршада шөрүүв хатуу дайн байлдаанай гал дүлөө сөсгүүр манай ороной ардуудай агагүүгэй ханг барисаан улам бүхэ бөөгшөө бичгээ ардадай патриотизмын ба героичкэ ажал хэрэгүүдэй алтан хуудлануудые өөршөө түвчэ домгос ехилсэн байха юм. Жэд халад үлүүдэй болохон дайны байлдаан болбол манай советскэ тылин найжаруулагчү, харин улам бата бөх болбожо СССР-эй ард эшине немецко-фашистска тэнүүшадта эсэргүү тэмсалдэ тон ниятаар жагсаалан байна. Мүнөө вэдэ манай советскэ сэрэгүүдэй харуулаа байгаа хөсөн түвчэ лоботомтын элгити зориг ба гайтамшал баатаршалта болбол олон мянган хүдэлмэригшэд, тарнашад ба интеллигентин эрэгтэй шанта ажалалар дамжгэдэ дүнчэгдэнэ. Улаан Армидаа ал болого тулаажжа үзүүлжэ тухаа бүхы советскэ ард түгээдөөрөө патриотичкэ хүдэлмэри оролдохо, хүдэлмэригшэ, колхозник, артист, врач ба бичимшар баривтаа эхэ орноо тамгаалтын тулада үргэл болон өөхдөгшөө нөөсөлгөнүүдые үгээжэ байна. Мелинишөө хүдэлмэригшэдэ нигэрлэн 1942 оноо фронт дээршэе, мүн тэгшдэе хүнэй амь гашыё хамгаалга ба элүүр энгэ байха тухай сталинскэ оролтоныё бөөвүүдэн, үнэн эхлээр франциска оролтогшын байна. Тингэ мүнөө 1943 оноо биднэр энэ ариуын нагийг зорилгонуудта бич бүхы хүчэ шалааа гаргажа хүдэлмэригшэ ёботой.